

ภาคผนวก จ
สรุปข้อคิดเห็นจากการประชุมสรุปผลการวิจัย
วันที่ 21 สิงหาคม 2548
ณ โรงแรม ดิเอ็มเพรส เชียงใหม่

ข้อคิดเห็นที่ได้จากการประชุมสรุปผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัยที่ได้เรื่อง ค่าหนังสือในระดับปฐมวัย มีค่าใช้จ่ายของค่าหนังสือเรียนน้อย เหมาะสมดีเพราะในระดับอนุบาลมีนโยบายให้มีการเน้นพัฒนาการการเจริญเติบโตมากกว่าและค่าอุปกรณ์การเรียนการสอนจะต้องใช้มาก ส่วนค่านม ค่าอาหารที่มาก ก็มีความจำเป็นเท่ากันและผลที่ออกมาใกล้เคียงกัน สำหรับค่าขนมในเด็กชั้นปฐมวัยจะรวมอยู่ในค่าอาหารกลางวันของผู้ปกครองต้องจ่ายให้กับทางโรงเรียนอยู่แล้ว ส่วนค่าขนมของนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาส่วนนี้อาจจะต้องแยกออกมาจากค่าอาหารกลางวันเพราะเด็กโตขึ้นสามารถเลือกซื้อขนมได้ตามใจตนเอง ประกอบกับมีร้านค้าให้เลือกซื้อมากมายทั้งภายใน โรงเรียนและนอกโรงเรียน อีกทั้งยังมองเห็นว่าค่าขนมจะมีค่ามากขึ้นสำหรับเด็กที่อยู่นอกเมืองแล้วเข้ามาเรียนในเมือง ซึ่งจะต้องตื่นเช้ากลับบ้านเด็กต้องหาขนมมาทานก่อนกลับบ้านซึ่งค่าใช้จ่ายส่วนนี้ก็มีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กด้วย และยังส่งผลต่อการเลือกบริโภคของเด็กที่ไม่ถูกสุขลักษณะมากนัก ดังนั้นจะต้องมีการสนับสนุนการวิจัยในเรื่องการบริโภคอาหารที่มีสุขลักษณะของเด็กด้วย

งานวิจัยชิ้นนี้ สอดคล้องกับการวิจัยของมหาวิทยาลัย อุดมระ ของญี่ปุ่น ในประเด็นที่พูดถึง ค่าขนมกับค่าอาหาร ผลที่ออกมาน่าแปลกใจว่า ค่าขนม มากกว่าค่าอาหาร ซึ่งในงานวิจัยของเขา เขาทำการวิจัยเด็กในเขตภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในด้านภาวะทุพโภชนาการของเด็ก ผลออกมาว่าเด็กในภาคเหนือกับภาคอีสานมีปัญหา และงานวิจัยที่ต่อเนื่องอีกชิ้นหนึ่งก็คืองานวิจัยเกี่ยวกับการรับประทานนมในโรงเรียนของนักเรียน ปรากฏว่าสาเหตุตัวนี้เป็นทำให้เกิดภาวะทุพโภชนาการ ซึ่งกินมากกว่าอาหารและนมประเภทใดบ้างที่นักเรียนรับประทานแล้วเสียสุขภาพ

ในเรื่องของการกวดวิชาที่จะเป็นเหตุผลหนึ่งในการเลือกที่จะบริโภคความรู้ของเด็กซึ่งสามารถวิเคราะห์ถึงสาเหตุที่เด็กต้องเรียนพิเศษได้ 2 ประการคือ ตามใจผู้ปกครองและการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งค่าใช้จ่ายในโรงเรียนมีไม่มาก แต่ค่าใช้จ่ายนอกโรงเรียนมีมาก อาจเกิดจากแรงจูงใจจากเพื่อนในโรงเรียน การไปเรียนพิเศษกับอาจารย์ ถ้าคนหนึ่งได้เรียนอีกคนหนึ่งไม่ได้เรียน คนที่ไม่ได้เรียนอาจเกิดความรู้สึกไม่ทัดเทียมกับคนที่ได้เรียน ทั้งๆที่ไม่มีความจำเป็นแต่ก็ต้องไป หรืออาจจะเป็นเรื่องของการเรียนกวดวิชา มีหลายปัจจัยในการไปเรียนพิเศษ บางคนอาจไปหาเพื่อน บางคนไม่ยอมกลับบ้าน และการที่ไปเรียนพิเศษ ผลการเรียนอาจจะไม่ได้ดีขึ้น แต่มีปัจจัยหลายอย่างที่จะต้องเรียน การเรียนพิเศษมี

หลายลักษณะเช่น เรียนพิเศษตอนเย็นสำหรับนักเรียนประถมศึกษาที่ผู้ปกครองไม่มีเวลามาดูแลตรวจการบ้านให้ลูกในตอนเย็น หรืองานเลิกช้ากว่าโรงเรียนและส่วนมากจะเป็นการเรียนพิเศษในโรงเรียนมากกว่าเป็น การช่วยสอนการบ้าน การบ้านมาก และอาจทำให้เด็กไม่มีการคิดสร้างสรรค์ทางปัญญา การเรียนพิเศษเสาร์-อาทิตย์ เป็นการดีเพื่อเข้ามหาวิทยาลัยในสถาบันกวตวิชา ซึ่งสิ่งนี้สามารถบ่งบอกถึงคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนในระดับโรงเรียนได้ ว่าโรงเรียนมีอะไรให้พอหรือไม่พอในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพของภาครัฐ

สำหรับเงินอุดหนุนของโรงเรียนเอกชนแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ค่าธรรมเนียมการศึกษา ซึ่งให้เก็บเป็นค่าพัฒนาคุณภาพการศึกษา เงินอุดหนุนต่อคนในระดับมัธยมศึกษา 7,100 บาท แบ่งสมทบเป็นเงินเดือนครู 1,600 บาท ค่าสาธารณูปโภค 7,100 บาท ค่าธรรมเนียมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเก็บ 1,900 บาท ต่อเทอม ทางโรงเรียนรัฐบาลได้รับเงินอุดหนุนในมัธยมศึกษาตอนต้น 1,800 บาท เทอมละ 900 บาท ต่อหัว มัธยมศึกษาปลาย 2,700 บาท เมื่อโรงเรียนนำไปจัดสรรในแผนปฏิบัติการในส่วนวิชาการ 60-70% นอกนั้นเป็นการสนับสนุน การใช้เงินอุดหนุนนั้นในกรณีที่เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวจะเป็นช่องว่างที่ทำให้โรงเรียนจะทำการตกลงกับผู้ปกครองว่าในการจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพดีขึ้น จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะมีการคุยและทำการตกลงกับกรรมการสถานศึกษาและจะต้องผ่านกรรมการสถานศึกษา ก่อนถึงจะประกาศ จะต้องมีการแจกแจงว่าจะต้องจ่ายเป็นค่าอะไรบ้าง ตั้งแต่เรื่องของสมุด รวมถึง การเรียนคอมพิวเตอร์ การเรียนเสริมภาษาต่างประเทศ ก็มีวงเงินในการเก็บในแต่ละปีก็มีข้อชี้แจงของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาว่าปีนี้จะต้องเก็บอย่างไร และควรมีการจัดกลุ่มใหม่อาจจะเป็น 2 หมวด ในเรื่องของการศึกษา ซึ่งทุกสถานศึกษาจะคล้ายๆกัน คือ

1. ค่าใช้จ่ายหลัก จะเป็นประโยชน์ต่อรัฐ ในการจ่ายเงินอุดหนุน โดยรัฐมองค่าใช้จ่ายหลัก
2. ค่าใช้จ่ายแฝง อาจเหมือนหรือต่างกันบ้าง ซึ่งอันนี้เป็นข้อมูลที่ภาคครัวเรือน

แต่ค่าใช้จ่ายแฝงหรือค่าใช้จ่ายหลักไม่ได้หมายถึงโรงเรียน แต่หมายถึงผู้ปกครองซึ่งผู้ปกครองบางคนให้ลูกเรียนคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนซึ่งยังต้องมีค่าใช้จ่ายอีกมาก เช่น ซื้อเครื่อง ค่าเรียนนอกสถานที่ หรือจ่ายค่าบริการในร้านอินเทอร์เน็ต และผู้ปกครองจะต้องลงทุนให้กับลูกอะไรบ้าง ซึ่งหนี้สินที่พ่อแม่มีส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นจากการศึกษา

ในส่วนของมัธยมศึกษางานวิจัยนี้ยืนยันในเรื่องค่าใช้จ่ายของมัธยมได้ตรงกับความ เป็นจริง นอกนั้นถ้าดูถึงลักษณะความสัมพันธ์กับโรงเรียนในเมือง เช่น โรงเรียนวัด โนนทัยพายัพ นักเรียนส่วนใหญ่เป็นเด็กรอบนอกที่เข้ามาเรียน เพราะฉะนั้น ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าที่พัก ก็เป็นข้อสนับสนุนในการเข้ามาเรียน และจะเห็นได้ว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น และค่าโทรศัพท์มือถือก็เป็นปัจจัยหลัก ไม่ว่าโรงเรียนไหนนักเรียนก็ใช้มือถือ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับการเรียนพิเศษ เพื่อติดต่อกับผู้ปกครอง ซึ่งโรงเรียนบ้านนอก เช่น โรงเรียนในสันกำแพงก็ต้องมีมือถือ เอาไว้โทรติดต่อกับผู้ปกครองมา รับ ในวันที่มีการเรียนพิเศษหรือกิจกรรมพิเศษ ซึ่งไม่สามารถกลับกับรถเดือนได้